โครงการ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร
พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๑ กรมวิชาการเกษตร

โครงการ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร
พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม

.....

หลักการและเหตุผล

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ดำเนินการจัดทำเวทีชุมชนแม่มอก ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ภายใต้โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โครงการ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ได้จัดทำเวทีชุมชนเสวนา เรื่องเทคโนโลยีก้าวไกล สมุนไพรก้าวหน้า สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ ศาลา SML บ้านเด่นอุดม ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้องร่วมแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นด้านการปลูกพืชสมุนไพรเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสู่มาตรฐานการรับรองแหล่งผลิต หาข้อสรุปความต้องการพัฒนาชนิดพืชสมุนไพรที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่และชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาพืชสมุนไพรอย่างยั่งยืน พบว่ากลุ่มเกษตรกรยังขาดความรู้ในการผลิตสมุนไพรให้ได้คุณภาพรวมทั้งการผลิตพืชสมุนไพรเพื่อทดแทนการนำออกจากป่า จึงควรพัฒนาการผลิตพืชสมุนไพรและนำไปปรับใช้เพื่อต่อยอดกับพื้นที่ให้ครบวงจรและสมบูรณ์ เพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๑ กรมวิชาการเกษตร จัดทำกิจกรรมเทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัยของกลุ่มสมุนไพร ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่เป้าหมาย ภายใต้โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร ในพื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ซึ่งมีหมู่บ้านเป้าหมายในตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง และมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัยให้กลุ่มสมุนไพร ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยการให้ความรู้เรื่องเทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัย ได้แก่ การปลูก การดูแลรักษา การใช้ชีวภัณฑ์และปุ๋ยชีวภาพ เช่น ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อแบคทีเรีย Bs แหนแดง และปุ๋ยหมักเติมอากาศ เป็นต้น

วัตถุประสงค์

๑. แลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นด้านการปลูกพืชสมุนไพรเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสู่มาตรฐานการรับรองแหล่งผลิตแบบมีส่วนร่วมกับประชาชน

๒. เพื่อหาข้อสรุปความต้องการพัฒนาชนิดพืชสมุนไพรที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่และชุมชน

๓. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัยให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาพืชสมุนไพรอย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงาน

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๑ ได้มีมติให้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง เป็นผู้ดำเนินการโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จึงมีการแต่งตั้งคณะทำงานภาคประชาชน ตามคำสั่งที่ ๑๖/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อดำเนินการโครงการ เป็นตัวชี้วัดของ สวพ.๑ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ คณะทำงานฯ มีการประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และร่วมการวางแผนการดำเนินงาน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมเรื่อง “เทคโนโลยีการปลูกดูแลรักษาพืชสมุนไพรแบบครบวงจรอย่างยั่งยืน”ภายใต้กิจกรรม ขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง เมื่อวันพุธที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ วัดบ้านเด่นอุดม ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยมีเกษตรกรเข้ารับการอบรม จำนวน ๕๐ ราย และได้ดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรแปลงต้นแบบ จำนวน ๓๐ ราย บรรยายและถ่ายทอดองค์ความรู้ โดย

ดร.พหล แสนสมชัย ตำแหน่ง นักวิจัยและพัฒนา สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง บรรยายเรื่อง“เทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพ”แนะนำเกี่ยวกับสรรพคุณทางยาของสมุนไพร ประโยชน์ของสมุนไพรแต่ละชนิด วิธีการใช้สมุนไพรให้ถูกต้องและเหมาะสม และกล่าวถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการแปรรูปสมุนไพรในรูปแบบต่างๆ เช่น ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับความงาม การดูแลเส้นผม รวมทั้งการแปรรูปน้ำลำไย ฯลฯ

ดร.ทิพรัตน์ ติฆะปัญญา สาขานวัตกรรมและธุรกิจอาหาร คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง บรรยายเรื่อง“เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวสมุนไพร” วิธีการเก็บเกี่ยวสมุนไพรเพื่อมาใช้เป็นยาต้องรู้จักลักษณะสัณฐานของพืช ต้องมีความรู้ทางด้านสรีระวิทยาและขบวนการชีวสังเคราะห์ในพืชชนิดนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของสมุนไพร เช่น ช่วงเวลาในการเก็บเกี่ยว ส่วนของสมุนไพรที่เก็บเกี่ยว วิธีการเก็บรักษาสมุนไพร ซึ่งจะมีผลกับปริมาณสาระสำคัญในสมุนไพร

นางเยาวภา เต้าชัยภูมิ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ชี้แจงการเข้าร่วมเป็นสมาชิกแปลงต้นแบบ ให้มีความหลากหลายในการปลูกสมุนไพร การกำหนดช่วงเวลาปลูก ชนิด และปริมาณ ให้มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของตลาดและการรวมกลุ่มแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มรายได้

นางสาวประนอม ใจอ้าย ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแพร่ บรรยายเรื่องความรู้ด้านการเก็บเกี่ยวสมุนไพรแบ่งตามส่วนที่ใช้เป็นยาดังนี้ ประเภทรากหรือหัว ประเภทดอกและประเภทผลและเมล็ด และวิธีการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวมีขั้นตอนดังนี้ ลดความร้อน ล้างทำความสะอาด คัดแยกสิ่งแปลกปลอม ตัดแต่ง ลดขนาด ลวก ทำให้แห้ง (ความชื้น๑๐-๑๒%) บดเป็นผง และแยกขนาดโดยการร่อนเป็นต้น

นางกัลยา เกาะกากลาง ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปางบรรยายเรื่องการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน GAP และอินทรีย์ ตามหลักการและเงื่อนไขของกรมวิชาการเกษตร สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยการนำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร มาใช้ในการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจรให้ผลผลิตมีปริมาณและคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดโดยให้ความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ สารชีวภัณฑ์ (ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย ไวรัสเอ็นพีวี เชื้อบีที เชื้อบีเอส และไตโคเดอร์มา) ปุ๋ยชีวภาพ (แหนแดง และปุ๋ยหมักเติมอากาศ)

นางสาริศา สิริป้อ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง บรรยายเรื่องการขยายพันธุ์พืชแบบไม่อาศัยเพศ โดยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เพื่อเพิ่มจำนวนต้นพันธุ์พืชสมุนไพรหายาก ทดแทนพืชสมุนไพรที่นำออกมาจากป่าให้มีปริมาณมากในระยะเวลาอันรวดเร็ว ได้ต้นพันธุ์พืชที่ปลอดโรค ต้นพันธุ์พืชที่ผลิตได้จะมีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนต้นแม่ แต่ต้องมีการปฏิบัติภายใต้สภาพที่ควบคุมเรื่องความสะอาดแบบปลอดเชื้อ อุณหภูมิและแสงเป็นการรักษาลักษณะทางพันธุกรรมพืช

นายสุเมธ อ่องเภา ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ได้ชี้แจงกลุ่มแปลงต้นแบบและแลกเปลี่ยนปัญหา วิธีการแก้ไขปัญหา รวมถึงปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนเกษตรกรที่สนใจสมัครเข้าร่วมแปลงต้นแบบโดยกรมวิชาการเกษตร

สรุปประเด็นปัญหาจากการวิเคราะห์พื้นที่

จากการอบรมได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เทคโนโลยีที่เกษตรกรได้รับทั้งที่ได้จากหน่วยงานต่างๆ และภูมิปัญญาของเกษตรกรที่มีประสบการณ์การปลูกสมุนไพร รวมทั้งปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น และการแก้ไขปัญหาโดยเกษตรกร ทั้งเกษตรกรที่เข้าร่วมรับการฝึกอบรม และเจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง โดยสรุปได้ดังนี้

๑. เลือกชนิดพืชสมุนไพรให้มีความหลากหลายและเหมาะกับพื้นที่ ซึ่งปกติจะเป็นชนิดที่อาศัยน้ำฝนอย่างเดียว มีไม่มากที่ใช้น้ำประปา

๒. เกษตรกรบางรายทำแผงโซล่าเซลล์เพื่อสูบน้ำโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านจากมอเตอร์เครื่องซักผ้าฝาหน้า

๓. เกษตรกร ๓ ราย ที่เป็นหมอดินอาสา มีการใช้โดโลไมต์ปรับค่า pH ดิน และมีการใช้ปุ๋ยหมักตามคำแนะนำของกรมพัฒนาที่ดิน

๔. มีการนำวัสดุเหลือใช้ เช่นวัชพืช ฟางข้าว ถ้ากองไว้เมื่อได้ความชื้นผ่านไปหลายเดือนด้านล่างจะเป็นปุ๋ยหมักการหมักปุ๋ยตามคำแนะนำของกรมพัฒนาที่ดิน และการหมักปุ๋ยตามแบบของกรมวิชาการเกษตร คือ ระบบปุ๋ยหมักเติมอากาศ เนื่องจากมีอินทรียวัตถุสูงเหมาะกับการปลูกพืชระบบอินทรีย์

๕. คณะทำงานฯ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจรพื้นที่ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง กรมวิชาการเกษตร จัดทำแปลงต้นแบบ เพื่อเพิ่มชนิดทางเลือกในการปลูกพืชสมุนไพร กำหนดช่วงเวลาการปลูกตามความต้องการของตลาด การใช้ปัจจัยการผลิตให้เหมาะสมกับการปลูกสมุนไพร เรื่องพันธุ์ การใช้ปุ๋ยหมักเติมอากาศที่เหมาะสม เป็นต้น การเก็บรักษาและการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า

๕. ประธานสหกรณ์และนักพัฒนาชุมชนได้เสนอที่จะประสานในเรื่องตลาดให้

๖. มีการอบรมตลาดออนไลน์โดยกระทรวงพาณิชย์

๗. ควรมีการประสานงานผู้ประกอบการ

จากการติดตามงานและจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร ในพื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม จำนวน ๕๐ ราย ประเด็นความคิดเห็นมี ๔ ข้อ ๑. กระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ความเหมาะสมของสถานที่ ระยะเวลา และการจัดลำดับขั้นตอนของกิจกรรม ๒. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ/วิทยากร/ผู้ประสานงาน ด้านความรู้และเนื้อหาของวิทยากร ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ การตอบคำถาม และความเหมาะสมของวิทยากร ๓.การอำนวยความสะดวก ด้านเอกสาร โสตทัศนูปกรณ์ เจ้าหน้าที่สนับสนุน และอาหาร เครื่องดื่มและสถานที่ ๔.คุณภาพการให้บริการ ด้านความรู้ แนวคิดทักษะและประสบการณ์ใหม่ๆ จากการประชุม และประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ พบว่าผลการประเมินความพึงพอใจได้คะแนนเฉลี่ย ๔.๐๐ คะแนน คิดเป็นคะแนนร้อยละ ๘๐ คือระดับความพึงพอใจมาก (๑)

ตารางที่ ๑ ผลการประเมินความพึงพอใจ ของเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

หัวข้อประเมิน	**ระดับความพึงพอใจ**	
	ค่าเฉลี่ย	**ระดับความพึงพอใจ**
๑. กระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ		
๑.๑ การประชาสัมพันธ์โครงการฯ	๔.๒	มาก
๑.๒ ความเหมาะสมของสถานที่	๔.๒	มาก
๑.๓ ความเหมาะสมของระยะเวลา	๔.๐	มาก
๑.๔ ความเหมาะสมของช่วงเวลาที่จัด	๓.๖	พอใช้
๑.๕ การจัดลำดับขั้นตอนของกิจกรรม	๔.๐	มาก
๒. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ/วิทยากร/ผู้ประสานงาน		
๒.๑ ความรอบรู้ ในเนื้อหาของวิทยากร	๔.๑	มาก
๒.๒ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	๔.๑	มาก
๒.๓ การตอบคำถาม	๔.๑	มาก
๒.๔ ความเหมาะสมของวิทยากร ในภาพรวม	๔.๑	มาก
๓. การอำนวยความสะดวก		
๓.๑ เอกสาร	๓.๘	พอใช้
๓.๒ โสตทัศนูปกรณ์	๔.๐	มาก
๓.๓ เจ้าหน้าที่สนับสนุน	๔.๔	มาก
๓.๔ อาหาร เครื่องดื่มและสถานที่	๔.๔	มาก

หัวข้อประเมิน	ระดับความพึงพอใจ	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
๔. คุณภาพการให้บริการ		
๔.๑ ท่านได้รับความรู้ แนวคิด ทักษะและประสบการณ์ใหม่ๆ จากการประชุม	๓.๙	พอใช้
๔.๒ ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากโครงการ/กิจกรรมครั้งนี้ไปใช้	๓.๙	พอใช้
๔.๓ สิ่งที่ท่านได้รับจากโครงการ/กิจกรรมครั้งนี้ตรงตามความคาดหวังของท่าน	๓.๙	พอใช้
๔.๔ สัดส่วนระหว่างการฝึกอบรมภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ (ถ้ามี)	๓.๙	พอใช้
๔.๕ โครงการ/กิจกรรมในหลักสูตรเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของท่านหรือไม่	๓.๙	พอใช้
๔.๖ ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากโครงการ/กิจกรรม	๓.๙	พอใช้
เฉลี่ย	**๔.๐**	**มาก**

หมายเหตุ

๑ ระดับความพึงพอใจน้อย คิดเป็นร้อยละ ๒๐
๒ ระดับความพึงพอใจน้อยหรือต่ำกว่ามาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ ๔๐
๓ ระดับความพึงพอใจ ปานกลางหรือพอใช้ คิดเป็นร้อยละ ๖๐
๔ ระดับความพึงพอใจมากหรือดีมาก คิดเป็นร้อยละ ๘๐
๕ ระดับความพึงพอใจมากที่สุดหรือดีมาก คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึง กันยายน ๒๕๖๔

ผลสำเร็จตามตัวชี้วัดและเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ตัวแทนภาคประชาชน ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน เครือข่ายกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรสมุนไพรแม่มอก จำกัด วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ ในพื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

ปัญหาและอุปสรรค

๑. เรื่องน้ำในบางพื้นที่ไม่สามารถขุดสระได้เนื่องจากมีปัญหาชั้นหินดาน
๒. การลงทุนเจาะน้ำบาดาลใช้ต้นทุนสูงเพราะต้องขุดบาดาลมากกว่า ๔๐ เมตรขึ้นไป
๓. ไม่มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการปรับปรุงดิน
๔. เป็นการปลูกแบบดั้งเดิม ไม่มีการใช้ปุ๋ยเคมี
๕. ขาดการวางแผนในการจัดซื้อ การประชาสัมพันธ์ และการประสานงานระหว่างสหกรณ์ และนักพัฒนาชุมชนผู้นำท้องถิ่น และเกษตรกร
๖. ขาดองค์ความรู้เทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัย

ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จต่อการดำเนินงาน

๑. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๑ เป็นหน่วยงานหลักในส่วนภูมิภาคที่สนับสนุนให้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ได้ดำเนินโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม

๒. ผู้เกี่ยวข้องในโครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วมทั้งผู้บริหาร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ และคณะทำงาน รวมถึงเกษตรกรที่ให้ความร่วมมือ ดำเนินโครงการสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

๓. เกษตรกรมีความสนใจในองค์ความรู้ จึงสามารถสร้างการรับรู้และเข้าใจการผลิตสมุนไพรมากขึ้น

๔. การประสานงาน การติดต่อสื่อสารกับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรให้ความร่วมมืออย่างดี ระหว่างหน่วยงานราชการกับกลุ่มเป้าหมาย ทำให้การดำเนินโครงการ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

๕. เกษตรกร กลุ่มเป้าหมาย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการผลิตสมุนไพร มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการใช้เทคโนโลยีด้านการผลิตพืชสมุนไพรตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร จึงทำให้ประสบผลสำเร็จ

แนวทาง และข้อเสนอแนะ

การดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม ดำเนินการโดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง เป็นการดำเนินโครงการเพื่อให้เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกพืชสมุนไพร ในพื้นที่ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ซึ่งเกษตรกรกลุ่มผู้ผลิตสมุนไพรยังขาดความรู้ในการผลิตสมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัย จึงควรพัฒนาด้านการผลิตพืชสมุนไพรเรื่องเทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัย ดังนี้

๑. การขยายพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรบางชนิดที่ตลาดต้องการในสถานการณ์ Covid - 19 เช่น ฟ้าทะลายโจร

๒. ศึกษาการขยายพันธุ์โดยการใช้วิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

๓. การใช้เทคโนโลยีให้ถูกต้องและปลอดภัยโดยการใช้สารชีวภัณฑ์

๔. การลดต้นทุนในการผลิตโดยการใช้ปุ๋ยชีวภาพ แหนแดง และปุ๋ยหมักเติมอากาศ

๕. การศึกษาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว

๖. การแปรรูปให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย

การดำเนินงานโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการที่หน่วยงานดำเนินการเป็นประจำทุกปี จำเป็นต้องมีความร่วมมือในส่วนของคณะทำงาน ที่ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน และกลุ่มเกษตรกร เนื่องจากการปฏิบัติงานให้ได้ผลสำเร็จ ถูกต้องครบถ้วน ต้องอาศัยการบูรณาการของหน่วยงานทุกภาคส่วน

ภาพประกอบกิจกรรม

การจัดเวทีเสวนาคณะทำงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ในวันพุธที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ ศาลา SML บ้านเด่นอุดม ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ภายใต้โครงการ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม

การประชุมคณะทำงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ ในวันอังคารที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาและกรอบแนวคิด ที่จะนำมาเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ในการผลิตพืชสมุนไพรให้ได้คุณภาพให้กับพื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

การฝึกอบรม เรื่อง “เทคโนโลยีการปลูกดูแลรักษาพืชสมุนไพรแบบครบวงจรอย่างยั่งยืน” ภายใต้โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม ในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลแม่มอก ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

การติดตามผลการปฏิบัติงานและการสำรวจความพึงพอใจ พร้อมรับฟังปัญหาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม

การประชุมคณะทำงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ ในวันจันทร์ที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน โครงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการปีงบประมาณ ๒๕๖๔ สรุปบทเรียนและข้อเสนอแนะ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑.สำรวจ คัดเลือก พื้นที่ เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย
(ธันวาคม ๒๕๖๓)

๒.จัดประชุม/เสวนา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ครั้งที่ ๑
(ธันวาคม ๒๕๖๓)

๓.จัดประชุมคณะทำงานภาคประชาชน ครั้งที่ ๑
(กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

๔.รายงานความก้าวหน้าที่ดำเนินการตามแผน
(รายไตรมาสรอบ ๖, ๙ เดือน)
(เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๔)

๕.การวัดความพึงพอใจของประชาชนที่ได้เข้ามามีส่วนร่วม
(เมษายน – พฤษภาคม ๒๕๖๔)

๖. สรุปผลการดำเนินงานฉบับเต็ม
(มิถุนายน ๒๕๖๔)

๗. ลง web สวพ.๑/จดหมายข่าว/บอร์ดประชาสัมพันธ์
(กรกฎาคม ๒๕๖๔)

๘.จัดประชุมคณะทำงานโครงการ ศวพ.ลำปาง ครั้งที่ ๒
(กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔)

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม ประจำปี ๒๕๖๔

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
๑	นางเรือนแก้ว ศรีทะวงศ์เรือง	๓๒ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๒	นายเลื่อน วงศ์อ้าย	๕๐ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๓	นางธุรัญดา เปรมมะโน	๕๖ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๔	นางสาวดรุณี ปิงทิ	๖๐ หมู่ ๙ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๕	นางสีนวน ศรีชัยวงศ์	๒๕/๑ หมู่ ๙ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๖	นางบุญชื่น ปิงทิ	๗๗ หมู่ ๙ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๗	นายมีชัย มะโนสอน	๑ หมู่ ๘ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๘	นายบุญคิด เครือจันต๊ะ	๙ หมู่ ๘ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๙	นายนิกร อินทร์นวล	๕๖ หมู่ ๑ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๑๐	นายจักรพงษ์ ปันญญาน่าน	๓ หมู่ ๑ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๑๑	นายสมบัติ วงค์ใจจา	๒๙ หมู่ ๑ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๑๒	นางทองด่วน แก้วเดช	๔๘ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๑๓	นางชิธิชา กาศโอสถ	๑๐๘ หมู่ ๔ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๑๔	นางมงคน แก้วเดช	๔๘ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๑๕	นางทองจันทร์ สุภมาตา	๑๒๙ หมู่ ๓ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๑๖	นางศิริพร แก้วบัววงค์	๑๘ หมู่ ๒ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๑๗	นางสาวพนมพร อินแก้ว	๑๗/๑ หมู่ ๘ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๑๘	นางแสงวาลย์ ปิทิง	๑๒๒ หมู่ ๒ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๑๙	นางแสงหล้า เทือกคำซาว	๕๑ หมู่ ๘ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๒๐	นางบุญธรรม ปิ่มลื้อ	๖๙ หมู่ ๒ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๒๑	นางวัชราภรณ์ วงศ์ทา	๒๘/๑ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๒๒	นางสาวแสงเดือน เทือกจันคำ	๑๐๔ หมู่ ๙ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๒๓	นางออน เครือบุญ	๖๔ หมู่ ๒ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๒๔	นายสินมหัต ไชยดนตรี	๑๐๒ หมู่ ๘ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๒๕	นางบัวกลาย นานเขียว	๕๑ หมู่ ๕ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๒๖	นางสาวขวัญดาว สิทธิเสนา	๑๐ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๒๗	นางบัวผัด ศิริจันทร์	๘๓ หมู่ ๔ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๒๘	นางแสงเดือน ยะสุนทร	๑๓๒ หมู่ ๓ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๒๙	นางฆีญาพัฒน์ ณ ลำพูน	๑๐๒ หมู่ ๙ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสมุนไพรแบบครบวงจร พื้นที่ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วม ประจำปี ๒๕๖๔ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่
๓๐	นายเรียน ปิ่มลื้อ	๔๗ หมู่ ๕ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๓๑	นางทองพิน สุจาดึก	๒๗ หมู่ ๖ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๓๒	นางสาคร คำวาส	๕๔ หมู่ ๕ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๓๓	นางพิมพ์ใจ เมืองแดง	๒๕ หมู่ ๖ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๓๔	นางเอมอร หล้าฟองคำ	๙๘ หมู่ ๒ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๓๕	นางหนึ่ง ทิพย์แก้ว	๑๐๓ หมู่ ๓ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๓๖	นายทิม เศษขุนทด	๓๕/๑ หมู่ ๖ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๓๗	นางสีรวน ปิงทิ	๕๓ หมู่ ๒ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๓๘	นางภัทรภร จองมล	๑๓๕ หมู่ ๒ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๓๙	นางเภา เครือชัยแก้ว	๑๒๖ หมู่ ๒ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๔๐	นายสายบัว เครือบุญ	๕ หมู่ ๒ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๔๑	นางอรวรรณ ตุ้ยชัย	๒๑ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๔๒	นางอรอนงค์ เครือต๊ะมา	๘๓ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๔๓	นางสาวจนิษฐาน สุภะมาตา	๑๕ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๔๔	นายอินถา ยะสุนทร	๑๓๒ หมู่ ๓ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๔๕	นายบุญมา ศรีวิชัย	๘๖ หมู่ ๖ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๔๖	นางสาวศิริรัตน์ ศรีวิชัยแก้ว	๑๙/๑ หมู่ ๖ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๔๗	นางพวงผกา สิทธิเสนา	๓๖ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๔๘	นางทองเพียร สิทธิเสนา	๗๐ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๔๙	นางเคลื่อน ดีถาวงศ์	๒๗/๑ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
๕๐	นางสุพาณี เทพยุหะ	๗๑ หมู่ ๗ ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง